

- Zimányi, K.:** *Pyrit Kotterbachról Szepesvármegyében. — Über den Pyrit von Kotterbach in Oberungarn.* Annales hist.-nat. Mus. Nat. Hung. Vol. II, pars 2, p. 93—114. Budapest 1904.
- *Über den grünen Apatit von MalMBERGET in Schweden.* Ztschr. f. Kryst. u. Min. Bnd. 39, p. 505—519. Leipzig 1904.
- *Über den Pyrit von Kotterbach im Comitat Szepes.* Ztschr. f. Kryst. u. Min. Bnd. 39, p. 125—141. Leipzig 1904.
- Die Sulgötanjäner Steinkohlenbergbau-Aktiengesellschaft.* Montan-Ztg. XI. Jg. p. 58—59. Graz 1904.
- Kurze Beschreibung der königlich ungarischen Geologischen Anstalt.* Jahresber. d. kgl. ungar. Geolog. Anst. f. 1902. p. 230—234. Budapest 1904.
- Ungarns Bergbau, Hüttenwesen und Handel mit Bergbauprodukten im Jahre 1902.* Montan-Ztg. XI. Jg. p. 36—37. Graz 1904.
- Ungarns Berg- und Hüttenwesen.* Österr. Ztschr. f. Berg- und Hüttenwesen. Jg. LII, p. 7. Wien 1904.
- Zur Kohlenfrage in Ungarn.* Montan-Ztg. XI. Jg. p. 102—103, 125—127. Graz 1904

TÁRSULATI ÜGYEK.

A magyarhoni Földtani Társulat 1905 február hó 1.-én tartott közgyűlése.

Elnök: KOCH ANTAL dr.

Jelen vannak: SCHAFARZIK FERENCZ dr. másodelnök, ifj. ARADI VIKTOR, EMSZT KÁLMÁN dr., FRANZENAU ÁGOSTON dr., GESELL SÁNDOR, GÜLL VILMOS, HORUSITZKY HENRIK, INKEY BÉLA, ILOSVAY LAJOS dr., KALECSINSZKY SÁNDOR, KLEIN GYULA, KRENNER J. SÁNDOR dr., LÁSZLÓ GÁBOR dr., LIFFA AURÉL, LÓCZY LAJOS dr., LÖRENTHEY IMRE dr., MAURITZ BÉLA dr., MELCZER GUSZTÁV dr., PETRIK LAJOS, PRINZ GYULA dr., SZONTAGH TAMÁS dr., THIRING GUSZTÁV dr., TIMKÓ GYÖRGY, TIMKÓ IMRE, TOBORFFY ZOLTÁN, TREITZ PÉTER, TUZSON JÁNOS dr., ZIMÁNYI KÁROLY dr. társulati tagok, PÁLFY MÓR dr. első titkár és GREXA JÁNOS pénztáros. Mint vendégek bold. STAUB MÓRICZ dr. családja és KOCH ANTAL dr. családja, valamint ifj. ENTZ GÉZA dr.

1. Elnök a közgyűlést megnyitva és a jelenlevő vendégeket és tagokat üdvözölve, a jegyzőkönyv hitelesítésére FRANZENAU ÁGOSTON dr. és GULL VILMOS urakat kéri föl és a következő megnyitó beszédet mondja:

Tisztelt közgyűlés!

Egy év mult el azóta, hogy kitüntető bizalmukkal a díszes elnöki tisztet reám ruházni kegyeskedtek. Kötelességemnek tartottam azt elfogadni, és igyekeztem azt eddig is a legjobb erőm és tehetségem szerint betölteni, a mi ha sikerült, azt a tisztelt Választmány ügybuzgó támogatásának, tisztársaim serény és odaadó közremunkálásának köszönöm.

Először van szerencsém ma a lefolyt év alatt Társulatunk életében történt fontosabb eseményekről röviden beszámolni, és úgy hiszem, hogy a Társulat közöhabját teljesítem, ha mindenekelőtt főméltóságú herczeg ESTERHÁZY

Miklós dr. nemes pártfogónk iránt érzett mély tiszteletünknek és hálánknak adok kifejezést, ki nagynevű elődjeinek példájára rendes évi adományával Társulatunknak czéljait hathatósan előmozdítani meg nem szünt.

Örömmel jelenthetem, hogy a mult évi közgyűlés által közfelkiáltással megválasztott két új tiszteleti tagunk, SZÉCHENYI BÉLA gróf v. b. t. t. és dr. DARÁNYI IGNÁCZ v. b. t. t., volt földművelésügyi miniszter Ő Nagyméltóságai a tiszteleti tagságot kegyesen elfogadták. A választmánytól kiküldve, az okleveleket SCHAFARZIK FERENCZ dr. másodelnök, LÖRENTHEY IMRE dr. vál. tag és magam személyesen vittük el és adtuk át Ő Nagyméltóságainak, Társulatunk iránt eddigelé tanusított szíves jóindulatukat és becses érdeklődésüket továbbra is kérve, a mit kegyesen meg is ígérték. Hálásan ki kell emelnem, hogy már is szerencsések voltunk SZÉCHENYI BÉLA gróf úr Ő Nagyméltóságának érdeklődését és jóindulatát tapasztalni, a mennyiben a mult évi június 1-jén és a f. évi január 4-én tartott szaküléseinket jelenlétével megtisztelni és Társulatunk javára 1000 koronás alapítványt tenni kegyeskedett. Fogadjja ezért Ő Nagyméltósága e helyről is hálás köszönetünk kifejezését.

A mult közgyűlésből Társulatunk módosított alapszabályait megerősítés végett fölterjesztettük volt a nagymélt. Belügyminiszteriumhoz, a honnan azok 1904 május hó 1-jén kelt 37.449/IIIa. b. ü. m. szám alatt jóváhagyva vissza is érkeztek és a Közlöny mult évi 5—7. füzetében közzététettek.

Miután ezen módosított alapszabályok értelmében az állandóan Budapesten lakó két tiszteleti tagunk, BÖCKH JÁNOS és SEMSEY ANDOR dr. Ő Méltóságai választmányunknak már annál fogva is tagjai: az így megüresedett helyekre két új választmányi tag lesz megválasztandó. Egy harmadik hely HALAVÁTS GYULA főgeológus úr leköszönése következtében üresedett meg, s ez is betöltendő lesz ma.

Társulatunknak a mult évi szeptember hó elején Hátszeg vidékére, a Retyezátra és a Zsilvölgybe tervezett közös kirándulása, az épen akkor beállott esős időjárás miatt — sajnos — meghiusult. A választmánynak lesz feladata megfontolni, hogy a folyó évben az elmaradt kirándulásunk megtartandó-e vagy sem?

Szomoruan kell jelentenem, hogy az elmúlt évben Társulatunknak három oszlopos tagját veszítettük el. Hazánkiai közül STAUB MÓRICZ dr. gyak. gymn. tanár, Társulatunknak 1868 óta rendes, 1887 óta örökítő tagja, volt választmányi tagja és 13 évig első titkára az első, kit a mult év április hó 14-én, és dr. SCHMIDT SÁNDOR műegyetemi tanár, Társulatunknak 1876 óta volt rendes tagja, titkára és választmányi tagja a második, kit 1904 május hó 16-án ragadott ki a kérlelhetetlen halál körünkből. Társulatunk, kegyeletes szokása szerint, a mai napra tűzte ki első halottunkról való méltó megemlékezést, melylyel a választmány engem bizott meg, míg dr. SCHMIDT SÁNDOR felett dr. BÖCKH HUGÓ tanár fog egy később meghatározandó ülésben megemlékezni. A mult év elején elhunyt híres müncheni palæontológus, dr. ZITTEL KÁROLY ALFRÉD tanár, Társulatunk tiszteleti tagja feletti megemlékezéssel dr. LÖRENTHEY IMRE tagtársunkat bizta meg a választmány, mely szintén a folyó évben lesz megtartandó.

Tisztelt közgyűlés! Rövid jelentésemnek végéhez érve, csak azt akarom

még kiemelni, hogy Társulatunk a múlt évben kinyomatta bold. dr. STAUB MÓRICZ tanárnak utolsó, egyúttal legnagyobb szabású munkáját, melynek kiadására a m. tud. Akadémia 1100 K-t, a nagym. földmív. miniszterium a m. kir. Földtani Intézet útján 1000 K-t, s a nagym. közokt. miniszterium 300 K-t bocsátott rendelkezésünkre, s hogy ezen nagyérdékű munka a folyó évben fog megjelenni és tagtársaink közt szétesztatni. Kedves kötelességemnek tartom a fennemlített magas forumok ezen nagymérvű támogatásáért e helyről is hálás köszönetet mondani. Ebből is kitetszik, hogy Társulatunk minden lehetőet megtesz, hogy tagjainak szaktudományunk köréből minél több és tartalmasabb szellemi tápot nyújtson. Ennek fejében szabadjon legalább remélnünk és óhajtanunk, hogy Társulatunk a folyó évben számban és erőben gyarapodni fog!

Áttérve most a tárgysorozat második kimagasló pontjára, fölkérem a tisztelt másodelnök urat, hogy STAUB MÓRICZ dr. feletti megemlékezésem tartamára elnöki tiszteben helyettesíteni sziveskedjék.

2. Az emlékbeszéd után az elnök fölkéri az első titkárt, hogy tegye meg jelentését.

Titkár a következő jelentést terjeszti elő :

Tisztelt közgyűlés !

Utolsó közgyűlésünk óta újra egyet fordult az idő kereke, eltűnt egy év az idők végtelenébe s újra itt állunk a t. közgyűlés előtt, hogy beszámoljunk azon működésről, mit Társulatunk a lefolyt év alatt kifejtett.

Az 1904. év Társulatunk csendes évének mondható, életében ez idő alatt alig voltak szembeötlőbb momentumok, hacsak a kérélhetetlen halál szokatlanul nagy aratását nem tekintjük egy fájdalmas momentum gyanánt. Máskülönb a lefolyt év a szorgalmas, békés munka csendes éve volt.

A múlt közgyűlés óta 7 szakülést és 8 választmányi ülést tartottunk. A 7 szakülésen 17 előadó összesen 22 tárgyról 23 előadást tartott, a melyek mindenike önálló kutatásokon alapuló becses közleményeket tartalmaztak.

A szakülésen előadást tartottak :

Ifj. ARADI VIKTOR	1	előadást	PAPP KÁROLY dr.	1	előadást
EMSZT KÁLMÁN dr.	1	"	REGULY JENŐ	1	"
HORUSITZKY HENRIK	2	"	T. ROTH LAJOS	1	"
KOCH ANTAL dr.	3	"	SZONTAGH TAMÁS dr.	3	"
KORMOS TIVADAR	1	"	TIMKÓ GYÖRGY	1	"
LACKNER ANTAL	1	"	TIMKÓ IMRE	1	"
LIFFA AURÉL	1	"	TREITZ PÉTER	1	"
MELCZER GUSZTÁV dr.	1	"	VITÁLIS ISTVÁN dr.	1	"
PÁLFY MÓR dr.	2	"			
					Összesen 23 előadást

Közlönyünk terjedelme ez évben is tagjaink szorgalmáról és érdeklődéséről teszen bizonyoságot, a mennyiben a múlt évihez közel hasonló terjedelemben — a mutatóval együtt — 34 íven jelent meg 4 füzetben s utolsó füzete jelenleg van szétküldés alatt.

A m. kir. Földtani Intézet kiadványaiból a következőket küldöttük meg még tagjainknak :

1. A m. kir. Földtani Intézet évi jelentését 1903-ról.

2. A m. kir. Földtani Intézet évkönyvéből XV. köt. 1 füzetét, PRINZ GYULA dr.: «Az északkeleti Bakony idősb jurakorú rétegeinek faunája» című műveket, a melyekben még 18 ívre terjedő szakmunkát 41 táblamelléklettel juttattunk tagtársaink kezébe.

STAUB MÓRICZ dr. «A cinnamomum nem az óvilágban» című nagy munkájának megjelenése technikai okok miatt mind ez ideig késett, de jelenleg már oly stadiumban van, hogy pár nap múlva azt is szétküldhetjük. A munka 17 negyedrért íven 2 térkép és 26 tábla melléklettel jelenik meg.

Jövőre vonatkozólag nagy a reményünk arra, hogy Közlönyünk a jelenleginél is bővebb tartalommal jelenhetik meg; lehetővé teszi ezt egyfelől — a viszonyokhoz képest — elég kedvező pénzügyi helyzetünk, másfelől a nyomdával való méltányosabb megállapodásunk. Tagjaink buzgóságán áll tehát, hogy Közlönyünk terjedelmét értékes közleményeikkel növeljék.

A SZABÓ JÓZSEF-emlékalap kamataiból a lefolyt évben adtunk először megbízást geológiai kutatásra, még pedig KORMOS TIVADAR egyet. gyakornoknak a nagyváradai Püspökfürdő hévvizében egykor élt és ma is élő faunának tanulmányozására.

Társulatunk földrendési observatoriumában a lefolyt évben állíttatta fel KONKOLY-THÉGE MIKLÓS min. tanácsos, az orsz. meotor. intézet igazgatója, a Vicentini-féle ingapárt a Bosch mellé s így observatoriumunk műszerei most már nem csak a horizontalis, hanem a vertikális hullámokat is feljegyzik,

Társulatunk különösen EMSZT KÁLMÁN dr. m. kir. vegyész úrnak tartozik köszönettel az observatorium kezeléséért, a ki kéthavonként kiad egy-egy jelentést az observatorium följegyzéseiről, a miket megküld minden külföldi állomásnak és szakembernek is. Ezenkívül minden nagyobb rengésről külön is jelentést tesz a strassburgi központi állomásnak.

Társulatunk előtt majdnem fennállása óta, mint egyik vezéreszme, Társulatunk vagyonának növelése lebegett s ezért évtizedek óta féltve őrzi lassan szaporodó alaptőkéjét s igyekezik, a mennyire tagjainak áldozatkészségétől kitelik, azt évről-évre gyarapítani. Hála tagjaink buzgóságának, a lefolyt évben alaptőkénk 1720 K alapítvánnyal gyarapodott, a melynek tekintélyes részét, 1000 K-t, SZÉCHENYI BÉLA gróf tiszteleti tagunknak köszönhetjük. Rajta kívül SCHAFARZIK FERENCZ dr. másodelnökünk eddigi 200 K-s alapítványát 300 K-ra emelte föl és SZÁDECZKY GYULA dr. egyet. tanár 200 K-s, MYSKOWSKY EMIL bányafelügyelő 200 K-s, MEDNYÁNSZKY DÉNES bíró 220 K-s alapítványokkal gyarapították alaptőkénkét.

Így érhattük el csak, hogy december hó 31-én Társulatunk vagyona meghaladta a 47 ezer koronát.

Vagyoni kimutatásainkban 1864 óta szerepel egy 600 K-s kötelezvény SCHWARTZ GYULA alapítványáról. Miután semmi remény sincsen, hogy Társulatunk ezen kötelezvény értékét megkaphassa, választmányunk a folyó évvel a vagyoni kimutatásból letörölte. Tekintve azonban azt, hogy hold. SCHWARTZ GYULA 5% kamat fejében — évenként 30 K-t — közel 600 K-t fizetett be, a melynek mintegy fele az alaptőkéhez is csatoltatott, az alapító nevét az alap-

tőkéhez csatolt összeg erejéig alapító tagjaink sorában fentartani határozta el. Tagjaink számának állására térve át, újra azt jelenthetem, hogy tagjainkra kedvezőtlen idő járt a lefolyt évben. 21 új tagot és 1 levelezőt választottunk, a mi a mi körülményeink között elég kedvező lenne, de ezzel szemben 8 buzgó tagtársunktól fosztott meg a halál s 17 lépett ki önként és töröltetett tagjaink sorából, úgy hogy végeredményben 5-el apadt meg tagjaink száma. A múlt év végén ezek szerint volt összesen 309 tagunk, közöttük 1 pártfogó, 10 tiszteleti, 10 levelező, 12 pártoló, 31 örökítő és 245 rendes tag. Ezenkívül volt még 49 előfizetőnk és 3 levelezőnk.

Elhunyt tagjaink a következők:

Lovag ZITTEL ALFRÉD KÁROLY kir. titkos tanácsos, a világhírű palaeontologus és geologus, a ki 1839-ben született Badenben Vahlingenben, 1861-ben a wieni cs. és kir. udvari ásványgyűjtemény assistense, 1864-ben a karlsruhei műegyetem tanára lett. 1866-tól kezdve müncheni egyetemi tanár és az ott levő bajor kir. palaeontologiai muzeum öre. 1873—74-ben részt vett Rohlf expedíciójában a libiai sivatagon. Nagyszámú munkáján kívül főleg palaeontologiai kézikönyve ismeretes (1875—1893), a melylyel a palaeontológiában iskolát alapított. ZITTEL a múlt év január havában hunyt el s halála pótolhatatlan veszteséget jelent a palaeontológiára s általa a geológiára is. Társulatunknak 1883 óta volt tiszteleti tagja. Az elhunyról egyik legközelebbi ülésünkön emlékezésében is meg fogunk emlékezni.

SCHMIDT SÁNDOR dr. műegyetemi tanár, a m. tud. Akadémia levelező tagja. 1855-ben született Szegeden. Középiskolai tanulmányait Szegeden, egyetemi éveit Budapesten és Strassburgban végezte, itt nyert doktori oklevelet is, a mit azután Magyarországon honosítottatott. 1876-tól 1894-ig a magyar nemzeti muzeumnál működött, honnan a József-műegyetemre neveztek ki az ásvány-földtan tanárává. Itt érte a múlt év május hó 16-án váratlan halála. Nagyszámú értekezése részint hazai, részint külföldi tudományos folyóiratokban látott napvilágot. Társulatunknak 1876 óta volt tagja, három éven át buzgó titkára és sokáig lelkes választmányi tagja és alelnöke. Egyik közelebbi ülésen szintén emlékezésében fogunk róla megemlékezni.

Fájdalmas veszteség érte Társulatunkat STAUB MÓRICZ dr.-nak, Társulatunk hosszú éveken át volt első titkárának is szintén váratlan halálával, kiről elnökünk épen az imént emlékezett meg méltó emlékezésében.

Ezenkívül elhunytak még DUMA GYÖRGY, kir. főgymnasiumi igazgató, a ki 1872 óta volt tagja Társulatunknak, KELLER EMIL levelező tagunk, a ki 1864-ben lépett Társulatunk rendes tagjai sorába s 1898-ban, tekintettel arra, hogy 33 évig volt Társulatunk rendes tagja s ez alatt az idő alatt buzgón működött a természettudományok terjesztésén, választatott meg levelező tagnak. 1878 óta volt tagunk GIANONE ADOLF áll. vasuti felügyelő, 1882 óta DULÁCSKA GÉZA dr. a Szent István-kórház főorvosa, míg GABROVITZ KAMILLÓ m. kir. térképész 1902-ben lépett tagjaink sorába. Az elhunytak nemcsak Társulatunknak, hanem általában a természettudományoknak is lelkes pártfogói, barátai voltak.

Nyugodjanak békével!

Mielőtt jelentésemet befejezném, kedves kötelességemnek tartom megemlékezni mindazokról, a kik Társulatunk ügyeit szellemileg és anyagilag előmozdították. Azon lelkes alapítóinkon kívül, kikről már előbb megemlékeztem, még hálával és köszönettel tartozunk galantai herczeg ESTERHÁZY MIKLÓS úr ő főméltóságának, pártfogónknak, ki ez évben is a szokásos évi segélyben részesítette Társulatunkat, a *m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr* Ő Excellentiájának az évi segélyért és a STAUB munkája kiadásának támogatásáért, a *m. kir. földművelésügyi miniszter úr* Ő Excellentiájának a *m. kir. Földtani Intézet kiadványaiért*, valamint BÖCKH JÁNOS min. tanácsos úrnak, a *m. kir. Földtani Intézet igazgatójának*, a ki Társulatunk ügyeinek felsőbb helyen is mindig lelkes szószólója volt.

Köszönettel tartozunk továbbá a *Magyar Tud. Akadémiának*, a *m. kir. Földtani Intézet igazgatóságának*, valamint KRENNER J. SÁNDOR udv. tanácsos, egyetemi tanár úrnak az üléseinkre átengedett helyiségekért.

Végül legyen szabad még a magam részéről őszinte, hálás köszönetet mondani mindazoknak, a kik feladatam teljesítésében mindig készségesen támogattak.

3. A közgyűlés a titkár jelentését tudomásul veszi.

Titkár felolvassa a mult évben kiküldött pénztárvizsgáló-bizottság jelentését, mit a közgyűlés tudomásul vesz és a pénztárosnak a fölmentést megadja.

4. Pénztáros előterjeszti a következő pénztári jelentést és az 1905. évi költségvetést:

PÉNZTÁRI JELENTÉS

a magyarhoni Földtani Társulat 1904. évi pénztári forgalmáról és vagyonának állásáról az 1904. év december hó 31-én.

I. Forgó tőke.

a) Bevétel:

	Előirányzat 1904-re	Tényleges bevétel 1904-ben
1. Pénztári áthozatal 1903-ról	3582 kor. 78 fill.	3582 kor. 78 fill.
2. Országos segély 1904-re	2000 " — "	2000 " — "
3. Hg. ESZTERHÁZY MIKLÓS pártfogó díja 1904-re	840 " — "	840 " — "
4. Alaptőke kamatja	1170 " — "	1172 " 72 "
5. Forgó tőke kamatja	50 " — "	88 " 30 "
6. Hátralékos tagdíjak	100 " — "	456 " 60 "
7. Tagdíjak 1904-re	1900 " — "	2225 " 64 "
8. Előfizetők 1904-re	350 " — "	440 " — "
9. Eladott kiadványok	100 " — "	566 " 10 "
10. Vegyesek	20 " — "	48 " — "
11. A m. tud. Akadémiától segély STAUB munkájának kiadására	1100 " — "	1100 " — "
12. A vallás- és közoktatásügyi mi- nisterától segély STAUB munká- jának kiadására	300 " — "	300 " — "
13. Bevétel a SZABÓ-alap kamatjából megbízásra	— " — "	300 " — "
14. Alapítványok	— " — "	1720 " — "
Osszesen	11512 kor. 78 fill.	14840 kor. 14 fill.

b) *Kiadás:*

	Előirányzat 1904-re	Tényleges kiadás 1904-ben
1. Földtani Közlöny	5000 kor. — fill.	4038 kor. 33 fill.
2. A m.kir.Földtani Intézet évi jelen- tésének különlenyomata	600 " — "	256 " 31 "
3. Tisztviselők tiszteletdíja	1400 " — "	1400 " — "
4. Irnok jutalomdíja	50 " — "	50 " — "
5. Szolgák jutalomdíja	360 " — "	360 " — "
6. Postaköltség	400 " — "	270 " 84 "
7. Irodai és vegyes kiadások	300 " — "	304 " 25 "
8. Előre nem látott kiadások	402 " 78 "	120 " — "
9. STAUB munkájának kiadásához	3000 " — "	573 " — "
10. Alaptőke gyarapításához	— " — "	57 " — "
11. A Szabó-alap kamatjából meg- bizásra	— " — "	300 " — "
12. Alapítványok az alaptőkéhez	— " — "	1720 " — "
13. Forgó tőke maradványa mint egyenleg	— " — "	5390 " 41 "
Összesen	11512 kor. 78 fill.	14840 kor. 14 fill.

II. A társulat vagyona 1904 végén:

1. Alaptőke	31900 kor. — fill.
2. " kötelezvényekben	600 " — "
3. Dr. Szabó-émlékalap	8000 " — "
4. Dr. Szabó-émlékalap kamatja	1144 " 06 "
5. Forgó tőke maradványa	5390 " 41 "
Összesen	47034 kor. 47 fill.

Budapestben, 1904 december hó 31-én.

GREXA JÁNOS, pénztáros.

Dr. ILOSVAY LAJOS s. k., PETRIK LAJOS s. k., dr. SCHAFARZIK FERENCZ s. k., mint a közgyűlés részéről kiküldött pénztárvizsgáló-bizottság tagjai.

Költségvetés 1905-re.

a) *Bevétel:*

1. Pénztári áthozatal 1904-ről	5390 kor. 41 fill.
2. Országos segély 1905-re	2000 " — "
3. Herczeg ESZTERHÁZY MIKLÓS pártfogó díja 1905-re	846 " — "
4. Alaptőke kamatja	1170 " — "
5. Forgó tőke kamatja	50 " — "
6. Hátralékos tagdíjak	50 " — "
7. Tagdíjak 1905-re	1900 " — "
8. Előfizetők 1905-re	350 " — "
9. Eladott kiadványok	100 " — "
10. Vegyesek	20 " — "
Összesen	11870 kor. 41 fill.

b) *Kiadás.*

1. Földtani Közlöny...	5500 kor. — fill.
2. M. kir. Földtani Intézet kétévi jelentésének külön- lenyomata ...	600 " — "
3. Tisztviselők tiszteletdíja ...	1400 " — "
4. Irnok jutalomdíja ...	50 " — "
5. Szolgák jutalomdíja...	360 " — "
6. Postaköltség...	400 " — "
7. Irodai és vegyes kiadások ...	400 " — "
8. Dr. STAUB munkájának kiadásához...	2500 " — "
9. Alaptókéhez csatolandó .	400 " — "
10. Előre nem látott kiadások ...	260 " 41 "
Összesen	11870 kor. 41 fill.

5. Elnök a pénztárvizsgáló-bizottságnak köszönetet mondva, a jövő évi pénztárvizsgálatra fölkéri ILOSVAY LAJOS dr., PETRIK LAJOS és SZONTAGH TAMÁS dr. urakat.

6. Elnök bejelenti, hogy új alapszabályaink értelmében a tiszteleti tagok állandó tagjai levén a választmányoknak, ez által két vál. tagsági hely üresedett meg; ezenkívül HALAVÁTS GYULA főgeológus lemondásával is megüresedett egy hely és így a jelen közgyűlésen 3 választmányi tag választandó. A midőn elrendeli a választást, a szavazatszedő-bizottságba LÖRENTHEY IMRE dr. elnökelete alatt EMSZT KÁLMÁN dr. és PRINZ GYULA dr. urakat kéri fel és a szavazás tartamára a közgyűlést felfüggeszti.

7. Szavazás után elnök az ülést újra megnyitván, LÖRENTHEY IMRE dr., a szavazatszedő-bizottság elnöke bejelenti, hogy beadatott összesen 27 szavazat, a melyből HORUSITZKY HENRIK 17, MELCZER GUSZTÁV dr. 16, ZIMÁNYI KÁROLY dr. 15, TREITZ PÉTER 13, DÉCHY MÓR 9, LOCZKA JÓZSEF 9 és LIFFA AURÉL 1 szavazatot kaptak.

Ezek alapján az elnök HORUSITZKY HENRIKET, MELCZER GUSZTÁV dr.-t és ZIMÁNYI KÁROLY dr.-t megválasztott választmányi tagoknak kihirdeti.

8. A napirend véget érven, elnök a közgyűlést berekeszti.

Szakülések.

1905 márcz. hó 4-én. Elnök: DR. KOCH ANTAL.

1. Dr. SZÁDECZKY GYULA: *A Biharhegység alumíniumérczeiről.* Előadó két alumínium érczvonulatot ismer a Biharhegységben, a melyek vasérczekbe mennek át. Az egyik Remez község környékén a Bótihegy andesites dacitvonulatát követi. A másik a petroszi és szárazvölgyi dacogránitot (plagioklas gránitot) veszi körül ÉNy-i irányú vonulatban. Utóbbinak irányába esik az egyik vidavölgyi és a nagyváradi melegforrás is.

Az alumíniumérczek vegyi összetételüknél fogva a *bauxit*nak nevezett ásványhoz hasonlítanak, de nem egyféle anyagból állanak, hanem kőzetet alkotnak, melynek összetételében magnetit, hámaitit, diaspor, gibbsit, alárendelten pyrit, chalkopyrit,

limonit, malachit, göthit, korund és sphen vesznek részt, többnyire pisolithos szerkezettel. Tisztátalanságként ritkábban chlorit és quarcz is előfordul benne. Hydrothermalis eredésűnek látszik.

2. Dr. PÁLFY MÓR a *kristyor-brádi aranybánya-terület geológiai viszonyairól* értekezett. A bányászat e területnek tulajdonképpen két pontján foly intensivebben: a Bárzahegy kúpja körül és a Muszári völgyben.

A Bárzahegy zöldkőves pyr.-amfibolandesit kúpja a délnyugati oldalon a felszínhez közel összeér a Szmracs kúpjával, míg a mélyben a két kúp elválik. A kürtőkitöltések zöldkőves andesitből állanak, míg a körülötte levő területet a felszínen lávaár és tufa fedi, a mélyben ellenben a kürtő széléig huzódik a felsőmediterrán, a mit az andesit áttört.

Miután a felsőmediterrán rétegei a bányafeltárásokban váltakoznak tufarétegekkel, az eruptió a felsőmediterrán-korban történt.

Az aranytartalmú telérek részint a Bárza kúpjának ÉK-i, részint DNY-i oldalán a Bárza és Szmracs kúpja között fordulnak elő. Az északkeleti oldalon irányuk ÉÉNY—DDK, a délnyugatin ÉNy—DK s mindkét helyen az egyes telérek párhuzamosak egymással. Részletesen előadja a telérek fellépési és keletkezési viszonyait; azok eredetét messze elnyúló tektonikai hasadékokra vezeti vissza, a melyek azonban csak a kürtők szélein töltettek ki nemes érczekkel.

A Muszári bánya alapját augitporphyrittufa alkotja, a melyen gránátot tartalmazó s a dacitokhoz átmenetet képező amphibol-biotit-quarcezandesitek törtek át. Az uralkodólag ÉNy—DK irányú tektonikai hasadékok az andesitek közelében vannak itt is nemes érczcel kitöltve.

3. Dr. MELCZER GUSZTÁV egy kiváló szépségű hazai földpátot, a *nadabulai albitot* ismertette. Nadabula Gömörm. északi részében van Rozsnyó mellett; a tőle Ny-ra eső hegyoldalak porphyroidjaiban művelés alatt álló vasércztelérek vannak s ezek üregeiben kristályosodott szideriten ülnek a kisebb-nagyobb albitkristályok. Ez az albit úgyszólván egészen ismeretlen, az irodalomban mindössze háromszor találjuk röviden megemlítve. Habitus és formák tekintetében a kristályok szokott kifejlődésűek; 13 közönséges formán kívül csak kettőt találni rajtuk, a melyek az albitra általában véve újak: {797} és {757}. Minthogy a szerző mérés közben tapasztalta, hogy a mért szögek igen jól egyeznek egymással, nagyobb számú apró kristályt mért, hogy a kristály geometriai állandóit pontosan megállapítsa, annyi-val is inkább, mert az irodalomban foglalt adatok közt e tekintetben nagy eltérések vannak. Sok mérés és hosszadalmas számítás útján a szerző megállapítja, hogy

$$a : b : c = 0.6350 : 1 : 0.5578$$

$$\alpha = 94.06'$$

$$\beta = 116^{\circ}36\frac{1}{3}'$$

$$\gamma = 87^{\circ}52'$$

Mivel a kioltás megmérése és spektroskopos, meg chemiai próbák útján kétségtelen, hogy a nadabulai albit ideálisan tiszta albit, az imént közölt állandók nemcsak a nadabulai albitra, hanem az albitra általában érvényesek.

3. Ifj. ARADI VIKTOR a *bulai másodkorú rétegekről* értekezve felsorolja azon képződményeket, melyek pontos korát sikerült eddig megállapítania. A norikumhoz sorolja a Gellérthegy, Csiki hegyek, Gugerhegy, a Sashegy magva, a Mélyút, Mátyáshegy, Sashegy és a Kis Gellérthegy dolomitját és a dolomitport. A rhaetiumhoz a megalodus-mész mellett a farkasvölgyi szarúkö breccsiákat. A jura systemából ki mutatja az alsóliast a Farkasvölgyben, az alsó és felső liashoz pedig a Hármas határhegyecsoport meszeit és dolomitjait veszi. Dögert a Farkasvölgyben talált.

A földolomtából 19 kövületfajt (17 új Buda környékéről), a jurából 9 fajt sorol fel.

Választmányi ülések.

1905 márczius hó 1-én. Elnök: DR. KOCH ANTAL.

Rendes tagnak választatott HORUSITZKY HENRIK ajánlatára DR. KOSUTÁNY TAMÁS, az orsz. chemiai intézet igazgatója, Budapesten. Kilépését jelentette l tag. Pénztárosnak választatott az 1905-ik évre egyhangúlag GREXA JÁNOS. Miután az 1906-ik évi közgyűlésen kiadásra kerül a *Szabó-érem*, 7 tagú bizottságot küldött ki a választmány véleményes jelentésévelre. A bizottság tagjai: DR. SCHAFARZIK FERENCZ másodelnök, DR. FRANZENAU ÁGOSTON, GESELL SÁNDOR, HORUSITZKY HENRIK, DR. ILOSVAY LAJOS, DR. KRENNER J. SÁNDOR és DR. LÓCZY LAJOS. A választmány bold. DR. SCHWARTZ GYULA alapítványát, melynek kamataiból 270 korona az alaptökéhez csatoltatott, 300 koronával fentartani határozta el. A folyó évben több tag kívánságára a Társulat nem rendez nagyobb kirándulást, hanem e helyett több kisebbet a Budapestről könnyen megközelíthető és geologiailag érdekesebb területekre. A kirándulások szervezésével a titkár bízott meg. Végül a választmány megállapítja a szklenői völgyben levő *Szabó-szikla* emléktáblájának feliratát.

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT tisztviselői,

választattak az 1904 februárius 3-án tartott közgyűlésen az 1904—1906. évi trienniumra, kiegészítve az 1905 februárius hó 1-én tartott közgyűlésen.

FUNKTIONÄRE DER UNGARISCHEN GEOLOGISCHEN GESELLSCHAFT,

gewählt in der am 3. Februar 1904 abgehaltenen Generalversammlung für das Triennium 1904—1906; ergänzt in der Generalversammlung vom 1. Feber 1905.

Elnök (Präsident): DR. KOCH ANTAL, egyet. ny. r. tanár, A Magy. Tud. Akadémia rendes tagja, a Geological Society of London rendes kültagja stb.

Másodelnök (Vizepräsident): DR. SCHAFARZIK FERENCZ, m. kir. bányatanácsos, a Magy. Tud. Akadémia lev. tagja, műegyet. tanár stb.

Titkárok (Sekretäre): Első titkár: DR. PÁLFY MÓR, m. kir. osztálygeologus.
Másodtitkár: betöltetlen.

Pénztáros (Kassier): GREXA JÁNOS, műegyetemi quæstor.

Választmányi tagok (Mitglieder des Ausschusses):

I. Állandó tagok, mint Budapesten lakó tiszteleti tagok:

BÖCKH JÁNOS

DR. S. SEMSEY ANDOR

DR. DARÁNYI IGNÁCZ

SZÉCHENYI BÉLA gróf